

нискокастовите, периферийни групи в индийското село към панчаятните касты. Децата-циганчета в помашко (Аврен), българско (Узунджово) и турско село (Бенковски) желаят да преодолееят сегрегацията от страна на връстниците си, но едновременно с това знаят, а и искат да са нещо друго, по-различно от тях. При този начин на мислене освен взаимното недоверие в посочените села съществуват и връзки от колонатен тип между отделни цигански семейства и семейства от местното население. Това явление ясно се проявява при раздаване на мюсюлманската милостиня "садака".

Друг аспект на кастовото мислене е съществуването и функционирането в самото циганско общество на ясно оформени касты или за да бъдем по-точни - подкасты. Изненадващо близки са изявите на тези цигански подкасты до същите в индийското общество, дори по отношение и на едногоamiaта. Еногоамни са двете групи циганско население на Кърджали. Това са циганоезичните "далета" и т.нар. от тях "калайджи", които са помалобройната и по-високостатусната група на турскоезичните цигани. Самите "калайджи" от Кърджали твърдят, че не желаят да посещават големите градове като София или Пловдив, където местното циганско население ги посреща недружелюбно и е готово да се саморазправи с тях при всеки повод. Антагонистично се отнасят и турскоезичните цигани от Крумовградските помашки села към периодичната поява в този район на циганоезични цигани, наричани там "къкали".

Подобни отношения се наблюдават и между трите собствено цигански групи в София: уседналите цигани, наричани по традиция "турски", въпреки че от 70-80 години са християни, полууседналите в миналото "джамбазы" и "джуравцы" - метисирани цигани, възприели отделни черти на българския културен модел.

В Североизточна България и Сливенско относително висок статус имат групите на железарите и бурзуджиите, всяка със свой собствен говор, по който се разпознават помежду си. Изобщо циганските диалекты са с ясно изразен социален характер и функционират в голяма степен като таен език. Нисък статус в същия район имат биволарите "диниковцы", чиито жени в градска среда крадат и упражняват "гювенция" - цигански тип проституция. Турскоезичните цигани тук се смятат за "ерли", т. е. стари жители.

В Кърджали дълго време е било поощрявано заселването на разнородни жители в новопостроените районы на града, като се е целяла акултурация на небългарските групи. Този очевидно